

Redaktor naczelny

Dr. ALEKSANDER VOGEL.

Biura redakcyjne: ul. Sykstuska 1. 40, I piętro... Biura administracyjne: ul. Kopernika 1, 7, parter (sklep)...

GAZETA NARODOWA

wychodzi o godzinie 6-tej wieczorem.

OGŁOSZENIA I REKLAMY

prajmują: W Lwowie: Administracja „Gazety Narodowej” ul. Kopernika 7 i biuro Składowej Pasaż Hausmana; W Wiedniu: Hasenstein & Vogler (Otto Mass)...

Zadanie Koła polskiego wobec reformy wyborczej.

(F. H.) Przygotowywana przez rząd reforma wyborcza jest rzeczą tak wielkiej wagi, że nie blednie nawet wobec tych wydarzeń pierwszorzędnej doniosłości...

Przed Kołem polskim staje dziś pierwszorzędne pytanie: Co robić? Wczoraj już wyrażaliśmy zdanie, że do reformy, która mogłaby w ogóle zakwestyonować dalsze istnienie Koła polskiego...

I stąd płynie owa zgoda i rzędu i Niemców i Czechów na to, by tworzyć okręgi wyborcze nie tylko wedle liczb gł. ale i wedle wysokości podatków...

czeństwa zawsze wtedy ulegają, gdy te idee wywieści... rząd, jest zawsze tak wielki i w takiej stoi sprzeczności z realną ich zawartością...

Można sobie wystawić, jak elektryzująca podziata takie hasło na masę, jaka namiętna będzie walka i ilu dzisiejszych rozmaitych przeciwników powszechnego równego głosowania...

Conservative Correspondens donosiła też świeżo, że rząd zamierza na wypadek oporu izby rozwiązać, przeprowadzić nowe wybory...

I tu znów nasuwa się dla Koła polskiego nowa ogromna trudność. Jakkolwiek bowiem Koło musi zważyć na reformę zasadniczo, jakkolwiek ono będzie musiało albo sprowadzić całą rzecz na teren wyodrębnienia Galicji...

salismy) — jakkolwiek z drugiej strony może będzie Koło musiało chwycić się taktyki abstynencji, jak w r. 1873, a może nawet i broni obstrukcji...

Jest jeszcze jedna ewentualność, o której zresztą już pisały wielokrotnie dzienniki, tj. równoczesna reforma izby panów...

Ala i to oczywiście niewystarczy jako równoważnik reformy wyborczej. O jakiejś kompensacie można mówić i jakiś istotny równoważnik w izbie panów znaleźć dopiero wtedy...

A propos tych ostatnich opinia publiczna pragnęłaby móc się dowiedzieć, jak a kęcy i jakie starania rozwinął i jakie w ogóle w całej kwestii reformy wyborczej stanowisko wzięli J. E. pan minister dla Galicji...

Sejm.

Generalna dyskusja budżetowa.

Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu sejmu, które się rozpoczęło zaraz po 7, prowa dzono dalszą generalną dyskusję budżetową. P. Skalkowski skierował przedewszystkiem uwagę na to, że wypadki w Rosji oddziałują widocznie na nasz kraj...

budżet i zaznaczył, że stan finansów naszych nie jest wcale wesoły, dlatego radzi budżetować ostrożnie i być oszczędniejszym w udzielaniu subwencji.

P. dr. Włodzimierz Kozłowski tak przemówił: Zapisałem się do głosu w dyskusji budżetowej, aby w niewielu słowach wypowiedzieć kilka uwag i tylko niedługą chwilę czasu zabiorę szanownym panom.

Byłoby jednakże równym błędem iść za daleko w pesymizm, gdyż i ten jest szkodliwy, może bowiem w niejednym kierunku gospodarstwo krajowe narazić na zastój. Jeżeli się ocenia budżet, należy ocenić go nie tylko wedle pytania, czyli jest formalna równowaga w tej książeczce nam przedkładać...

Jeżeli streszczenie mowy jednego z szanownych posłów, które czytałem w gazetach, odpowiada jej treści, bo do stenogramu nie miałem czasu zaglądnąć...

W r. 1890 sejm nie bez opozycji w tej izbie przyzwolił na subwencję na chów bydła. Było w tej wys. izbie dla tej sprawy z początku usposobienie dość chłodne i w pierwszym roku wniosku Rutowskiego izba nie załatwiła...

Polemika ta bardzo przyjazna z szan. posłem, który przemawiał w sobotę, prowadzi mnie również do pewnych zastrzeżeń w obec mowy szan. posła Rottera. Szan. p. Rotter szukał właśnie oszczędności i śledził, gdzie obciążenie można było wyeliminować...

Jeżeli mówię o złem gospodarstwie w niektórych gminach, to niech mi wolno będzie dokonać kilku słów reformy administracyjnej. Niech mi wolno będzie zaznaczyć, że choć w starostwach jest postęp, w niektórych nawet bardzo wielki, starostowie i urzędnicy polityczni, nawet, gdyby byli aniołami a nie ludźmi...

Ja powiem, że tu za mało! że na ten cel wydatki trz-baby znacznie podwyższyle! (Głosy: Bardzo słusznie.) I gdyby dla rozstrzygnięcia pytania, czy dawać więcej na rolnictwo...

P. Rotter mówi, że trzeba oszczędzać na rolnictwie, aby mieć z czego podwyższać pensje dla nauczycieli. Nie jestem bynajmniej przeciwnikiem podwyższenia pensji nauczycielom, o ile finanse kraju na to pozwolą.

Wszakże nie wytworzyliśmy jeszcze u nas tego handlu rolniczego, jaki się u nas ze względu na rolniczy charakter kraju wytworzyć był powinien.

Starając się o zmniejszenie wydatków, malujemy sobie czarno nasz budżet, ale wątpię, aby się nam to udało, powiększając ciągle zwiększanie się wydatków. Wydatki muszą rosnać z elementarną siłą i wzrost ten jest naturalnym wynikiem wzrostu gospodarstwa krajowego...

Słyszę często zarzut, że społeczeństwo takiemu podwyższeniu dodatków do podatków jest przeciwnie. Patrzałem na akcję wyborczą po podwyższeniu dodatków do podatków i zdaje mi się, że ten argument w tej akcji wyborczej nie odgrywał najmniejszej roli.

Jeżeli mówię o złem gospodarstwie w niektórych gminach, to niech mi wolno będzie dokonać kilku słów reformy administracyjnej. Niech mi wolno będzie zaznaczyć, że choć w starostwach jest postęp, w niektórych nawet bardzo wielki, starostowie i urzędnicy polityczni, nawet, gdyby byli aniołami a nie ludźmi...

Z tego powodu byłbym za reformą ustroju gminnego, a mianowicie za okręgiem gminnym, w sprawie ustroju autonomicznego zaś za hierarchią w autonomii. Tam gdzie rada powiatowa

